

A Merry
Christmas

Biblioteka Uniwersytecka
Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Merry Christmas

KATALOG DO WYSTAWY

Lublin 2019

Wszystkie obiekty prezentowane na wystawie
począdzą z daru Henryka Wójcika,
absolwenta Historii Sztuki KUL,
obecnie mieszkającego w Toronto w Kanadzie.

Twórcy wystawy

Jolanta Wasilewska – kustosz wystawy

Andrzej Szponar – współorganizator

Kamila Mucha – współpraca

Marek Popielnicki – oprac. komputerowe

Druk

**Biblioteka
Uniwersytecka** | **KUL**

Biblioteka Uniwersytecka

Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II

Lublin, ul. Szopena 27

Historia Święta Bożego Narodzenia oraz zwyczaje i obrzędy

W przeszłości terminy obchodów świąt Bożego Narodzenia były różne. Świętowano w styczniu, marcu, a nawet w kwietniu; ostatecznie wybrano dzień 25 grudnia, jako dzień przesilenia zimowego. Informacja o celebracji Narodzenia Chrystusa 25 grudnia po raz pierwszy zamieszczona została w rzymskim kalendarzu, któremu historycy nadali nazwę Chronograf z 354 roku. To źródło ma kluczowe znaczenie dla wyjaśnienia początków tych obchodów: zawiera „najstarsze i najpewniejsze dane o święcie Narodzenia”.

Na całym świecie chrześcijanie świętują Narodzenie Jezusa, ale w każdym kraju panują odmienne zwyczaje.

FRANCJA

Święta Bożego Narodzenia pełnią we Francji bardzo ważną rolę. Są to święta rodzinne. Francuzi wręczają sobie ręcznie robione kartki świąteczne oraz kupują prezenty. We Francji, w przeciwieństwie do Polski, nie ma Wigilii. Francuzi biorą udział we mszy, a 25 grudnia siadają do wspólnego obiadu. W ten dzień je się indyka nadziewanego kasztanami i pije szampa. We Francji dzieci wierzą, że to mały Jezus przynosi im prezenty, które w wigilijną noc wkłada do bucików ustawionych przy kominku.

GRECJA

Boże Narodzenie jest spokojnym, uroczystym okresem. Gorący czas rozpoczyna się 6 grudnia w dniu Świętego Mikołaja, kiedy to wszyscy wymieniają się podarunkami i trwa aż do 6 stycznia - święta Trzech Króli. Na dzień przed Bożym Narodzeniem i Nowym Rokiem dzieci śpiewają coś na wzór kolęd, chodząc od domu do domu. Te kolędy mają błogosławić domo-

stwa. Często kolędy te są śpiewane przy akompaniamencie małych metalowych trójkącików i małych glinianych bębenków. Za śpiew dzieci często nagradzane są słodyczami i suszonymi owocami. Na prawie każdym stole można znaleźć Christopsomo (Chleb Chrystusa). Jest to okrągły bochenek ozdobiony na szczycie krzyżem, wokół którego ludzie stawiają symbole z ciasta przedstawiające wszystko to, co oznacza długotrwałość. Jeśli biesiadnicy pochodzą z wyspy i są rybakami, na ich stole zobaczysz chleb z rybą. Choinki nie są powszechnie używane w Grecji, a prezenty są wręczane 1 stycznia.

ROSJA

Boże Narodzenie jest obchodzone po świętach Nowego Roku, 7 stycznia. To święto bardzo radosne, wiele osób udaje się wtedy do cerkwi, wszyscy składają sobie życzenia. Rozpoczyna je uroczysta, rodzinna kolacja, czyli Wigilia. Przygotowuje się postne danie (soczywo, czyli kutia) z ziaren pszenicy (ale także z innych rodzajów zboża oraz grochu czy nawet z soczewicy), miodu i kaszy, zmieszanymi z migdałowym lub makowym mlekiem. Pozostałe potrawy przypominają te z polskiego wigilijnego stołu: pierogi z różnym nadzieniem i kompot z suszu, nie ma jednak barszczu z uszkami. Bardzo popularne są w Rosji racuchy, bliny oraz bożonarodzeniowe kołaczki (czyli pieczywo obrzędowe). 25 grudnia natomiast jada się faszerowane mięso wieprzowe, kaczki albo gęsi. Do tradycji Świąt Bożego Narodzenia należy m.in. zapalanie świec w oknach i ognisk na ulicach, które mają rozgrzać w zimową, mroźną noc narodzone Dzieciątko. Dzieci z papierowymi gwiazdami i lampionami w rękach pukają do tych domów, w których zapalono świece, aby złożyć życzenia domownikom, zaśpiewać kolędy, a nawet odegrać całe przedstawienia. Gospodarze zapraszają je do domu, do swojego stołu lub nagradzają świątecznymi smakołykami.

WĘGRY

W czasie świąt organizuje się wielkie bale dla dzieci. Najważniejszy z nich odbywa się w stolicy kraju, Budapeszcie, w budynku Parlamentu. Uczestniczą w nim znani aktorzy i artyści. Pod obrus leżący na stole wkłada się sianko. Wyciągnięcie najdłuższego źdźbła wroży długie życie. W czasie Wigilii i Świąt Bożego Narodzenia Węgrzy jedzą piezonego indyka, zupę rybną oraz rosół z kury. Na stole nie może zabraknąć ciasta z makiem, bo wedle tradycji mak zapewnia rodzinie miłość.

CHINY

Chińczycy Święta Bożego Narodzenia nazywają Festiwalem Świętych Urodzin. W Chinach jest 10 milionów chrześcijan, co stanowi zaledwie 1 proc. populacji. Chińczycy w zasadzie pomijają sakralną stronę święta, a skupiają się na komercji na wypoczynku, komunikacji międzyludzkiej i czasem na robieniu świątecznych zakupów. Mieszkania ozdabiają kolorowymi papierowymi łańcuchami, a na białych ścianach znajdują się napisy: „Pokój” i „Radość”. Choinkę nazywają „Drzewem życia”, która udekorowana jest tylko papierowymi kwiatami, łańcuchami i kulami papierowymi. Istnieje zwyczaj pomocy ubogim w czasie okołoswiątecznym.

MEKSYK

Zdecydowana większość Latynosów to katolicy, dlatego też Boże Narodzenie obchodzone jest we wszystkich państwach Ameryki Środkowej i Południowej. Święta Bożego Narodzenia zaczynają się na 9 dni przed Narodzeniem Dzieciątka. Przez te 9 dni przedstawiane są sceny obrazujące bożonarodzeniową historię Józefa i Marii szukających noclegu. Każdej nocy przedstawienie kończy się w innym domu. Uczestnicy niosą świece i lampiony. Szczególnym elementem tych wędrówek jest piñata, czyli ozdobiony bibułkowymi błaznami albo zwierzątkami gliniany garnek wypełniony mandarynkami, trzciną cukrową i cukierkami. Piñatę zawiesza się na sznurku ponad głowami zebranych, a dzieci z zasłoniętymi oczami po kolei uderzają w nią kijem, dopóki się nie rozbije, zasypując je lawiną słodczy. Właściwe Boże Narodzenie obchodzi się 24. grudnia, a poprzedza je uroczysta wigilijna kolacja i poranna msza święta.

INDIE

Chrześcijanie stanowią zaledwie 3 proc. społeczeństwa. Przygotowania rozpoczynają już 10 dni przed Bożym Narodzeniem. Zgodnie ze zwyczajem Hindusi kupują wtedy nowe ubrania. Chrześcijanie w Indiach spotykają się na kolacji wigilijnej, jednakże dania nie różnią się zbyt od codziennych indyjskich dań. Hindusi dekorują drzewka mango, bananowca lub po prostu kupują sztuczny odpowiednik zielonej choinki. Ulice, domy oraz kościoły są świątecznie udekorowane, a przed mieszkaniami ustawia się szopki, które ocenia kościelna komisja.

EGIPT

W Egipcie żyje około 10 proc. chrześcijan wyznania koptyjskiego. Boże Narodzenie obchodzi się 7 stycznia według obowiązującego kalendarza juliańskiego. Przygotowania do świąt zaczynają się jednak o wiele wcześniej. Post rozpoczyna się 45 dni przed Wigilią. W tym czasie można spożywać wyłącznie warzywa oraz ryby. Ostatniego dnia postu, tj. 6 stycznia odprawiane są wieczorne msze w kościołach. Po ich zakończeniu rodziny rozchodzą się aby wspólnie zjeść kolację. Tradycyjną potrawą jest fatta (mieszanka ryżu, chleba i czosnku). Dzieci dostają drobne upominki oraz pieniądze. Dorosli wymieniają się prezentami dopiero następnego dnia.

BIBLIOGRAFIA

Naumowicz Józef, *Pierwsze wczesnochrześcijańskie świadectwa o Świącie Bożego Narodzenia*, Colloquia Litteraria, UKSW, 8/9 2010

Wernecke Herbert H, *Carols, customs, and costumes around the world, for school, church, home, and world friendship groups*, Webster Groves, Missouri 1936

<https://www.familie.pl/artykul/Boze-Narodzenie-w-roznych-kulturach,12637,1.html>

Katalog druków

- Adam Adolph, *Christmas song with piano accompaniment with harmonium AD. Lib.* London [190?]
- Adam Adolph, *Christmas song*, London [192?]
- Adam Adolphe, *Cabrique de Noël – Christmas song*, Philadelphia 1923
- Adler Bill, *Cats' letters to Santa*, illustr. Paul Bacon, New York 1997
- Andersen Hans Chsistian, *The fir tree*, illustr. Sanna Znnukka, Berkeley 2012
- Anglund Joan Walsh, *Christmas is a time of Giving*, New York 1961
- Archer Jeremy, *Away at Christmas: heroic tales of exploration from 1492 to the present day*, London 2009
- Armond Lizzie De, [at all], *In the Christmas glow: a graded Christmas cantata*, Elgin [Illinois 191?]
- Bachelor Louise, *Christmas tidings*, illustr. Wendy Watson, White Plains [New York] 1984
- Bailey Temple, *The star in the well*, Joliet [Illinois] 1928
- Baker Margaret, *Christmas customs and folklore: a 'Discovering' guide to seasonal rites*, Princes Risborough [England] 1968
- Bamfield Katharine B., *The Story of Christmas*, told in pictures by Margaret W. Tarrant and in simple words by K.B. Bamfield, London 1952
- Barber Mary, McPherson Flora, *Christmas in Canada*, Toronto 1959
- Barlow William P. jr., Roy W. Paul, jr., *Histoire of the Nativity*, 1956
- Barry Dave, *The shepherd, the angel, and Walter the Christmas miracle dog*, New York 2006
- Baum Lyman Frank, *A kidnapped Santa Claus*, Toronto, 1986
- Bei dem himmlischen Kind*, New York [1889]
- Beilenson Nick, *The miracle of Christmas*, design Deborah Michel, New York 1994
- Bemelmans Ludwig, *Madelines Christmas*, [New York] 1956

- Bence Evelyn, *The saint who became Santa Claus*, illustr. Cassandre Maxwell, Melville [New York] 2008
- Binyon Laurence, *The wonder night*, draw. Barnett Freefman, London [1930]
- Birmingham Christian, *A Christmas Treasury*, Philadelphia 1997
- Blount Christian Mary, *Sebastian and Santa Claus Carper*, New York 1984
- Blunden Edmund, *Winter Nights, a reminiscence*, draw. Albert Rutherston London 1928
- Blunden Edmund, *Winter Nights*, draw. Albert Rutherston, London [192?]
- Blyton Enid, *Christmas time: Advent Calendar*, illustr. Kate Davies, London 1994
- Bóg się rodzi moc truchleje...*, Rzym 1945
- Book of carols: with best wishes for Christmas* Oxfröd [192?]
- [The] *Book of Christmas carols: the star in the east*, London 2004
- Bouchor Maurice, *A Christmas Tale: in one act ...*, transl. Barrett H. Clark, London 1915
- Boux Dorothy, Wilson Eliane, *Images of Christmas*, Golden [Colorado] 1993
- Bowler Gerry, *Santa Ckaus: a biography*, Toronto 2005
- Bowman Jayne, *The gift of Christmas*, illustr. Peter Church, Norwalk 1987
- Boyd Julian P., *The spirit of Christmas at Monticello*, New York 1964
- Brady Richard, *The littlest angel*, Chicago 1947
- Bramley Ramsden Henry, *Christmas carols new and old*, music sd. John teiner, London [1909]
- Bramley Ramsden Henry, Stainer John, *Christmas carols, new and old*, London [1947]
- Brébeuf Jean de Saint, *The Huron carol*, illustr. Frances Tyrrell, Middletown 1990
- Brébeuf Jean, *The first Canadian Christmas carol, Jesous Ahatonhia: Huron Indian carol (ca. 1641)*, eng. interp. Jesse Edgar Middleton; illustr. Stanley F. Turner, [Toronto 1975]
- Brett Molly, *Robin Finds Christmas*, London 1969
- Brooks Phillips, *O little town of Bethlehem*, New York [1900]
- Brooks Phillips, *A Christmas day with Phillips Brooks*, New York [188?]
- Browning Robert, *Christmas Eve*, illustr. Charkes Pears, London [1900]
- Browning Robert, *Christmas Eve*, New York [191?]

Buchan Susan, *December afternoon*, Islip, New York [195?]

Bugbee Willis N., *The twixt 'n' tween Christmas book*, Syracuse [1948]

Burlingame C. Charles, *Toward a better land I know. A modest selection of prayers appropriate to a determined American people. Christmas, 1943*, New York 1943

Buscaglia Leo, *Seven stories of Christmas love*, illustr. Tom Newsom, Thorofare [New Jersey] 1987

Butterfield Moira, *The Christmas star, soft sculpt. Christine Potter*, Toronto 2000

Canadian Christmas 1958, Welland [Ontario] 1958

Capote Truman, *One Christmas*, New York 1983

Carols for Christmas, Toronto [197?]

[*The*] *Carols of Christmas*, Hamilton[Ontario 1951]

Cather Willa, *A scene from "Death comes for the archbishop": December night*, designs Harold Von Schmidt, New York 1933

Celebrate Christmas and the beautiful traditions of advent, Winchesster, Oklahoma 1996

Cennini Andrea Cennino, *The craftsman's handbook: the Italian "Il libro dell'arte"*, transl. Daniel V. Thompson jr., New York [2018?]

Chaoman Doris, *Midnight and Christmas Eve*, Toronto 1932

Charlton James, Gilson Barbara, *A Christmas treasury of yuletide stories and poems*, New York 1992

Cherry McCully Leeta, *Happy Christmas Recitations for children of all ages*, Toronto [193?]

[A] *Child is Born*, illustr. H. C. Gaffron, London [1962]

Chorao Kay, *Baby's Christmas Treasury*, New York 2001

Chorney Al, Habash John Mitri, *Santa's usin' zebras now*, New York 1968

Christmas 1957, [Akron Ohio] 1957

[A] *Christmas song of joy*: [Victorian Holiday booklet card], [Minnesota, 1880–1890]

Christmas at Finnegan's flat: a Christmas comedy, Franklin [Ohio 190?]

Christmas Broadside, New York 1996

Christmas carols, [In dulci jubilo: old german], Bonn 1955

Christmas carols, [piano Davis Lee], [1971]

- Christmas greetings and sincere wishes for Your happiness in the days to come*, Winnipeg 1928
- Christmas greetings*, Milwaukee [Wisconsin], 1964
- Christmas in days gone by*: [antique Victorian greetings poem booklet], New York [ca. 1880]
- Christmas picture: catalogue of an exhibition held at the central collecting point* (Landesmuseum Wiesbaden), [Wiesbaden] 1946.
- Christmas picture book*, London 1951
- Christmas stories ABC*, Chicago [190?]
- Christmas suggestion book number 23*, New York 1949
- [The] *Christmas story: with woodcuts from "Die Neue Ehe ..."*, The Walters Art Gallery, Baltimore, [ca. 2000]
- [A] *Christmas Treasury*, illustr. Christian Birmingham, Philadelphia 1997
- Christmas with the poets*, New York [190?]
- Christmas: On this Holy Night*, Nashville 2004
- Clouston Al, *Newfoundland Christmas carol*, illustr. Dermot Duggan, St. John's [Newfoundland] 1987
- Collington Peter, *A small miracle*, New York 1997
- Cooke Alistair, *Christmas Eve*, illustr. Marc Simont, London 1952
- Count Earl W., Count Lawson Alice, *4000 years of Christma a gift from the ages*, introd. Dan Wakefield, Berkeley 1997
- Cruthers McCord Samuel, *A Christmas parable*, Montreal 1929
- Cusack Margaret, *The Christmas carol sampler*, music arrang. Kathleen Krull, San Diego 1983
- Davis Patricia K., *A midnight carol: a novel of how Charles Dickens saved Christmas*, New York 1999
- Deutsche Kriegs Weihnacht*, Hrsg. NSDAP, Berlin [ca. 1939–1944]
- Deutsche Weihnachtslieder: zweistimmig gesetzt von Helmut Waldia*, Vignetten von Willi Harwerth, Stuttgart 1948
- Dickens Charles, *A Christmas carol: a ghost story of Christmas*, illustr. John Leech, London 1946
- Dickens Charles, *A Christmas carol: in prose, being a ghost story for Christmas*, designed Alan Tabor with frontispiece Monro S. ORR, New York [190?]

- Dickens Charles, *A Christmas carol in prose being a ghost story of Christmas*, London 1972
- Dickens Charles, *A Christmas carol*, illustr. Donald McKay, Mount Vernon [1955]
- Dickens Charles, *A Christmas carol*, illustr. John Leech, New York 1967
- Dickens Charles, *A Christmas carol*, illustr. Tobin George T., New York [1899]
- Dickens Charles, *Christmas at dingley dell*, [Toronto] 1972
- Dickens Charles, *Christmas at dingley dell*, with an introd. William C. Edgar, illustr. Harlot K. Browne, Minneapolis 1926
- Dickens Charles, *Christmas carol in prose being a chost story of yuletide*, East Aurora [New York] 1902
- Dickens Charles, *The Christmas family-party*, Toronto 1987
- Dietrich Fritz, *Die Quempas-Flöte. Begleitstimmen zu den Weisen des Quempas-Heftes für die c-Blockflöte*, [Bonn] 1960
- Dietrich Fritz, *Hirtenbüchel auf die Weihnacht. Deutsche Volksweisen zur Christgeburt*, zum Singen am Klavier, mit einem Melodieinstrument (Flöte, Geige) nach Belieben, Kassel 1948
- Dietrich Fritz, *Kleines Hirtenbüchel auf die Weihnacht Deutsche Volksweisen zur Christgeburt zum Singen und Spielen für c- und f-Blockflöte (oder andere Melodieinstrumente) ausgewählt und gesetzt*, Kassel [1939]
- Douglas Lloyd C., *Home for Christmas*, illustr. David Hendrickson, Boston 1937
- Douglas O'Hanlon Virginia, *Is there a Santa Claus?*, New York 1934
- Drinkwater John, *Christmas poems*, illustr. Ernest H. Shepard, London 1931
- Duncan Norman, *Christmas Eve at topmast tickle*, [Toronto] 1983
- Dunstan Ralph, *Christmas fantasia on well-known melodies*, London 1925
- Dunstan Ralph, *Christmas fantasia*, London 1925
- Dyke Henry Van, *The lost word. A Chsistmas legend of long ago*, New York 1905
- Dyke Henry Van, *The story of the other Wise Man*, illustr. Ruth McCrea, Mount Vernon [1952]
- Dyke Van Henry, *The spirit of Christmas*, draw. Victor de Pauw, New York 1957
- Dylan Thomas, *Memories of Christmas*, [Wales 1946]

- Eliot T. S., Patchen Kenneth, *A wreath of Christmas poems*, Norfolk [Connecticut 1942]
- Eliot T. S., *The cultivation of Christmas Trees*, New York 1956
- Ettlinger L. D., Holloway R. G., *Compliments of the season*, London 1947
- Evans Gore Sandi, Evans Amanda, *Do you see what I see...*, illustr. Sandi Gore Evans, Cumming 2000
- Fehlner Paul, *The story of Christmas*, illustr. Kathy Mitchell, New York 1989
- Feyer George, *The man in the red flannel suit*, Toronto [1965]
- [The] *First Noel: the birth of Christ from the Gospel according to Saint Luke*, Illustr. A. M. Provensen, New York 1959
- [The] *First Christmas*: Illustrated with paintings from The National Gallery London, London 1992
- Fitzgerald Benedict, *Traditional Christmas songs for children, young and old*, New York 1922
- Fogartie Arthur F., *The sixteenth manger: short stories for Christmas*, illustr. Gary R. Phillips, Valley Forge [Pennsylvania] 1987
- Fraser Donald A., *The Three Kings and other verses for children*, Victoria 1922
- Fréchette Louis, *"Titange": [a story from] Christmas in French Canada*, Grimsby [199?]
- Frechette Louis, *On the Threshold*, Montreal 1989
- Gallico Paul, *The small miracle*, illustr. Reisie Lonette, Garden City [New York] 1952
- Gallico Paul, *The small miracle*, London 1951
- Garvey Michael, *Votive lights incense and melody*, Toronto 1926
- Gibbons Gall, *Christmas is...*, New York 2001
- Gibson Wilfrid, *The early whistler*, draw. John Nash, London [1937]
- Gillespie Haven, Coots J. Fred, *Santa Claus is comin' to town*, New York 1934
- Glover David Earr jr, *My favorite Christmas Carols*, New York 1957
- Goldsack Gaby, *A Christmas carol*, illustr. Caroline Pedler, Bath 2003
- Graebner Th., *The Christmas Star. Stories for the holidays*, New York [1922]
- Granfield Linda, *Silent Night: the song from heaven*, Toronto 1997
- Greif Martin, *The St. Nicholas book: a celebration of Christmas past*, Pittstown [New Jersey] 1984

- Gremmels Chapman Marion, *The cat who knew the meaning of Christmas*, Augsburg 1996
- Gurney Stella, *The snow family's special Christmas*, illustr. Petrlik Andrea, San Diego 2005
- Gutmann Rudolph J., Nisenson Samuel, *Psalms and Hymns*, illustr. Janet Robson Kennedy, Garden City [1949]
- Halliday Sonia, Lushington Laura, *The Christmas story in stained glass*, Grand Rapids [Michigan] 1980
- Hallinan Tim, *A Christmas carol Christmas Book: Including Charles Dickens classic tale*, Boston 1984
- Harper Kenn, *Christmas in the big igloo: True tales from the Canadian Arctic*, illustr. John Allerston, Northern 1983
- Harrick Robert, *The master of the inn*, York [Pennsylvania] 1908
- Harrison Michael, *Stuart-Clark Christopher, The Oxford book of Christmas poems*, Oxford 1989
- Hart Cynthia, Grossman John, Dunhill Priscilla, *A Victorian Christmas joy to the world*, London 1990
- Haugan Randolph E., *Christmas: an American annual of Christmas literature and art*, Augsburg 1948
- Havergal Ridley Frances, *Bells across the snow*, draw. Blanche McManus, New York [188?]
- Havergal Ridley Frances, *Bells across the snow*, New York 1884
- Hayes Albert M., Laughlin James, *A wreath of Christmas poems*, New York 1972
- Heath Edward, *Carols: The joy of Christmas*, London 1977
- Hegg Tom, *A cup of Christmas tea*, illustr. Warren Hanson, Minneapolis 1982
- Henneman Harry O., *Kiddies' Christmas*, illustr. Sol Immerman, New York 1937
- His last Vow: A Christmas reminiscence of Turlock Loams*, Berkeley 1977
- [*The*] *Holiday cook book*, illustr. Vee Guthrie, Mount Vernon [New York] 1950
- Holliday Sonia, Lushington Laura, *Choirs of Angels in stained glass Christmas carols*, New York [199?]
- Holroyd G. H., *The Christmas dramatic book*, illustr. W. Littlewood, London 1956
- Howells Dean William, *Christmas every day: a story told a child*, foreword Richard Paul Evans, New York 1996

- Irving Washington, *An old fashioned Christmas Day*, pictur. Cecil Aldin, London [1910]
- Irving Washington, *Christmas Day*, Buffalo 1911
- Irving Washington, *Old Christmas*, illustr. Pears Chaz, London [193?]
- Irving Washington, *Old Christmas*, New York 1980
- Irving Washongton, *Detroit 1837* (Wycinek z: *Old Christmas*), Detroit 1937
- Ivory Lesley Anne, *Christmas cats*, New York 1991
- Izawa Yohji, Funakoshi Canna, *One Christmas*, Saxonville [Massachusetts] 1989
- Jarvis Kathleen, *The Christmas crib its story*, London 1954
- Johnstone Grahame Janet, Johnstone Grahame Anne, *More carols pop-up book*, [London] 1974
- Jolly Old St. Nicholas* [spoken compact disc], illustr. Andrea Gabriel, Stow [Ohio] 2009
- [*The*] *Keepsake book of Christmas carols*, Philadelphia [Pennsylvania] 1984
- Kimball Rosamond, *The Nativity: a Christmas service*, New York 1944
- King B. A. (Anthony), *The very best Christmas tree*, Boston 1984
- King Josiah, *The Examination and tryal of Old Father Christmas*, Meriden (Connecticut) 1971
- King Tony, *The Christmas junk box*, wood engravings Michael McCurdy, Boston 1987
- Kirkland Winifred, *The man who gave us Christmas*, New York 1940
- Kling, *Glückchen kling ...*, [Wien] 1955
- Knap Henri, *Lieber Sankt Nikolaus*, Zürich 1958
- Knight William Allen, *The signs in the Christmas fire*, Toronto 1907
- Kolędy: wybór najpopularniejszych pieśni na Boże Narodzenie*, Toronto 1962
- Koppelman Susan, *"May Your Days be Merry and Bright" and other Christmas stories by women*, Detroit 1988
- Kovalski Maryann, *Jingle bells*, Boston 1988
- Krohn J., *Peters Jul*, illustr. Herluf Jensenius, Glydendal 1959
- Krythe Maymie R., *All about Christmas*, New York 1954
- Lacheur Rex Le, *Sing along with Santa*, Toronto 1963
- Laurence Margaret, *The olden days coat*, illustr. Mriel Wood, Toronto 1979

- Leacock Stephen, *Caroline's Christmas*, [Toronto] 1969
- [*The*] *Legend of the Christmas rose*, Cincinnati, Ohio [1967]
- Lewis Day C[ecil], *Christmas Eve*, illustr. Edward Ardizzone, London [ca. 1954]
- Lincoln Joseph C., *Christmas Days*, illustr. Harold Brett, New York 1938
- Lines Kathleen, *Once in royal David's city: A picture book of the Nativity*, draw. Harold Jones, Oxford 1956
- Linweave suggestions for Christmas 1927*, Buffalo, New York 1927
- Little Santa Claus and other stories*, London 1891
- Livingstone Grover, *The House of Christmas*, Toronto [1954]
- Longfellow Wadsworth Henry, *I heard the bells on Christmas Day*, Kirkwood, New York 2007
- Luckhardt Mildred C., *Christmas comes once more: Stories and poems for the holiday season*, illustr. Grisha Dotzenko, Nashville 1962
- Lydbury Daphne, *Sir Patrick Spens and other ballads*, [London] 1994
- Macleod Alistair, *To every thing there is a season: a Cape Breton Christmas story*, illustr. Peter Rankin, Toronto 2004
- Maier Paul L., *The very first Christmas*, illustr. Francisco Ordaz, Saint Louis 1998
- Mallowan Agatha Christie, *Star over Bethlehem and other stories*, decor. Elsie Wrigley, London 1965
- Mare Walter de la, *A snowdrop*, draw. Guercio Claudia, London [1929]
- [*A*] *Maritime Christmas: New stories and memories of the season*, Halifax [Nowa Szkocja] 2008
- McBain Ed, *And all through the house*, illustr. Victor Juhasz, New York 1994
- McCarthy Mary, *Winter Visitors*, New York 1970
- McConaughy Holly Pell, *O Christmas Tree!: a celebration of the festive season*, [Rowayton, onnecticut] 1996
- McCourt Frank, *Angela and the Baby Jesus*, illustr. Loren Lond, New York 2007
- McCully Helen, Crayder Dorothy, *The Christmas pony*, illustr. Robert J. Lee, Indianapolis 1967
- McGinley Phyllis, *Merry Christmas, Happy New Year*, decor. Ilonka Karass, New York 1958
- McInnes Celia, *A Christmas celebration*, illustr. Heather Jane Davies, Oriol Bath, Salford 1986

- McKuen Rod, *Twelve years of Christmas*, New York 1969
- McMaster Lindsey, *Peace on Earth. A Christmas story*, 1984
- Merry Christmas entertainments, recitations, dialogues, exercises, plays, drills, motion songs, acrostics, tableaux, pantomimes, games, songs, and music, Chicago [1917]
- Merry Christmas!, Rochester [New York] 1929
- Merry Christmas, Poughkeepsie [New York] 1948
- Mifsud Larry F., *Lost at Christmas*, [] 2013
- Monroe Colleen, *A wish to be a Christmas tree*, New York 2005
- Moorat Joseph, Housman Laurence, *Noel*, designed Paul Woodroffe, London 1903
- Moore Clement C., *Santa Claus Book*, New York [1916]
- Moore Clement Clarke, *A visit from St. Nicholas*, Toronto 1998
- Moore Clement, *The night before Christmas*, [U.S.A.] 1983
- Moore Gary, *A Child is Born*, illustr. Michael Hampshire, Avenel [New Jersey] 1993
- Moore Marianne, *First Poem*, Philadelphia 1972
- Morris William, *Christmastime*, [Kirkwood, New York] 2006
- Mulherin Jennifer, *The little book Christmas*, New York 1990
- Nantel Adolphe, *A saga of Lac Clair: an episode in the life of a Laurentian woodman from the book "A la hache"*, transl. from the fr. B. K. Sandwell, Montreal 1937
- Nash Ogden, *The boy who laughed at Santa Claus*, [Canada] 1957
- Nast Thomas, *Christmas compendium*, Chicago 1961
- National Gallery of Art (U.S.), *A Renaissance Christmas*, Boston 1991
- [The] *Nativity in painting*, [Kalamazoo, Michigan 1964]
- Nelson Lynda M., *The little red buckets*, New York 1997
- Newton-White Muriel E., *Hoppy's and Happy's Christmas gift to you*, Cobalt [Ontario] 1976
- [The] *Night before Christmas*, New York 1915
- Nister Ernest, *Ernest Nister's book of Christmas*, New York 1991
- Osborne Pope Mary, *A Ghost tale for Christmas time*, illustr. Sal Murdocca, New York 2010

Owen F. C., *Goin Christmas shoppin. Way back when*, [U.S.A.] 1959

Page Thomas Nelson, *A captured Santa Claus*, illustr. W. L. Jacobs, Toronto 1902

Parker Theodore, *The two Christmas celebrations, A.D.I. and MDCCCLV.: a Christmas story for MDCCCLVI*, Boston 1859

Paull E. T. *Silver sleich bells: Novelette-Descriptive*, New York 1904

Peace & Goodwill: calendar for 1903, London [1902]

Peace on Earth!: A Christmas present for our children in pictures and bible stories, Constance [ca. 1900]

Peale Norman Vincent, *My Christmas Treasury*, New York 1991

Pickles Sheila, *Christmas*, London 1989

Pool Daniel, *Christmas in New York*, New York 1997

Pratt E. J., *Magic in Everything*, [Toronto 193?]

[Das] *Quempas-Heft*, Hrsg. Thomas Wilhelm, Kassel 1941

Ray Jane, *The Nativity*, London 1999

Rayburn Caswell Helen, *A new song for Christmas*, New York 1966

Reid Don, Eddy Ted, *Santa Claus is on his way*, Toronto 1941

Riedel S. K., *I am so glad: 9 Christmas carols*, illustr. Linda Riedel Himmel-right, Toronto 2014

Ring Merry Bells 'tis Christmas Day: [Victorian Holiday booklet card], [Owings Mills, Maryland ca. 1920]

Robinsn Barbara, *The best Christmas pageant ever*, pictures by Judith Gwyn Brown, New York 1972

Rose William R., *A Christmas story*, Cleveland 1943

Runyon Damon, *Dancing dan's Christmas*, Toronto 1958

Ruyle John, *His last vow: A Christmas reminiscence of Turlock Loam*, Berkeley 1977

Ryan Brittney, *The legend of Holly Claus*, illustr. Laurel Long [New York] 2004

Sandoz Mari, *The Christmas of the Phonograph Records a Recollection*, Lincoln 1966

Santa's elves save Christmas, illustr. Kathy Michell and Jerry Harston, 1991

Sassoon Siegfried, *Nativity*, designs Nash Paul, London [1927]

Sawyer Henry S., *Hurrah! Hurrah for the Christmas ship!*, Chicago 1914

season's The greetings, [ca 1900]

- Seuss, Dr., *Quomodo invidiosulus nomine Grinchus Christi natalem abrogaverit*, Wauconda [Illinois] 1998
- Sharkey Hugh F. X., *There shone a star*, Toronto 1943
- Siegl Helen, *A felicity of carols*, [Barre, Massachusetts] 1970
- Silver Abner [at all], *The Santa Claus Express*, New York 1935
- Simcoe Mary Ann, *A Christmas sourcebook*, Chicago 1984
- Simkhovitch Natasha, *Merry Christmas*, New York 1943
- Sindelar Joseph C., *Merry Christmas entertainments, recitations, dialogues,...* Chicago 1917
- Spicer Dorothy Gladys, *46 days of Christmas: A Cycle of old world songs, legends and customs*, illustr. Anne Marie Jauss, New York 1960
- Stifter Adalbert, *Weihnacht*, 1950
- Stille Nacht Heilige Nacht: Geschichte und Ausbereitung eines Liedes*, hrsg. Schmaus Alois und Kriss-Rettenbeck Lenz, Innsbruck-München 1967
- Stuart McEnery Ruth, *Sonny: a Christmas guest*, New York 1899
- Taplin Sam, Luraschi Anna, *Christmas poems*, London 2007
- Tasha Tudor's *Advent calendar: a wreath of days*, New York 1988
- Tempelman-Kluit Anne, *Sleds, sleighs & snow: a Canadian Christmas carol*, North Vancouver [British Columbia] 2005
- Thomas Dylan, *A Child's Christmas in Wales*, illustr. Fritz Eichenberg, New York 1995
- Thomsen Airdrie, *The gift angel*, New York 1987
- Tibbals Seymour S., *Christmas at finnegan's flat: a Christmas comedy*, Franklin 1907
- Timmermans Felix, *Das Triptychon von den heiligen Drei Königen*; Übertr. von Anton Kippenberg, Leipzig [1924]
- Tiritilli Jerry, *Look and find Santa Claus*, illustr. Paul Sharp, Lincolnwood [Illinois] 2007
- Tonn Hooper Maryjane, Hafemeister John H., *Come to the manger*, Milwaukee [Wisconsin] 1970
- Tormé Mel, Wells Robert, *The Christmas Song: Merry Christmas to You*, New York [1946]
- Treasure chest of Christmas songs and carols*, New York 1936
- Tyrrell Frances, *Woodland Christmas*, Richmond Hill 1995

- University Carol Book*, Brighton 1952
- Vandersloot F. W., *Snowflakes Song, also Christmas Chimes*, Williamsport [Pennsylvania] 1917
- Vardon Beth, *Davey and the first Christmas*, Canada [195–?]
- Viorst Judith, *A visit from St. Nicholas: To a liberated household*, New York 1977
- Wadsworth Robert G., *What is Christmas?*, Crystal Lake [Illinois] 1972
- Wagenknecht Edward, *The fireside book of Christmas stories*, illustr. Wallace Morgan, Indianapolis 1945
- Wallace Lew, *The first Christmas*, New York 1902
- Walsh Caroline, *The little book of Christmas*, illustr. Sophie Allsopp, New York 1996
- Walsh Vivian, Seibold J. Otto, *Olive the ather reindeer*, [San Francisco], 1997
- Webster Paul Francis, Burke Sonny, *The merry Christmas polka*, Toronto 1949
- Weeks Donald, *The angel that didn't fly: a story for the day before Christmas 1964*, 1964
- Wernecke Herbert H., *Carols, customs, and costumes around the world, for school, church, home, and world friendship groups*, Webster Groves [Missouri] 1936
- Wernecke Herbert H., *Christmas Around the World*, Milwaukee [Wisconsin] 1966
- Wheeler Joe L., *Christmas in my heart: A treasury of timeless Christmas stories, Carol Stream*, [Illinois 2006]
- White Edgar, *Omar st Christmas*, illustr. McCannon Dindga, New York 1973
- Whitney J. M., *Christmas story: what to buy, where to buy, made easy*, Watertown, Massachusetts 1896
- Wiggin Douglas Kate, *The birds' Christmas carol*, Boston 1888
- Wijngaard Juan, *The Nativity*, London 1992
- Williamson Martha, Cobb Sharon Y., LaZebnik Ken, *Touched by an angel: a Christmas miracle*, Nashville 1997
- Wilson Ira B., *The new born King a Christmas service*, New York [192?]
- Wilson Julia, Gbson Margaret, *My special Christmas adventure*, illustr. Kasepuu Ester, Toronto 1992
- Wister Owen, *A Journey in search of Christmas*, Toronto 1904
- Woman's Journal Book Of Carols, Christmas Carols*, Oxford [1900]
- Woodruff Elvira, *The Christmas doll*, New York 2000
- Woodward George R., *The adoration of the Kings*, London 1924

Woolaver Lance, *Christmas with the Rural Mail*, artist Maud Lewis, Halifax (Canada) 1979

Wyck Mason Van, *Valley forge: 24 december 1777*, New York 1950

Wyckoff Marjorie, *Christmas carols*, pictures Carolinne Malvern, New York 1946

Yuletide in many lands, Minneapolis, [Minnesota] 1939

Zieliński J[akób] S[tefan], *Wigilia w Polsce: sztuka w trzech aktach: kolendy*, Chicago [1943]

CZASOPISMA

Bethlehem: coloured series No. 10, London [ca. 1870–1880]

Christmas Song Book, Free published by Ottawa 1981

Holly Christmas, Extra number 1876

London Society: The extra number for Christmas 1864

KARTY POCZTOWE

130 kart z końca XIX i początku XX wieku

Merry Christmas

Merry Christmas

Merry Christmas

Merry Christmas

Biblioteka Uniwersytecka
Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego Jana Pawła II
Lublin, ul. Szopena 27